

[Første næstformand]

Første næstformand (Erlendsson):

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af:

Forslag til lov om Statens Uddannelsesstøtte.

(Lovforslag nr. L 134. Fremsat 26/1 79).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Jimmy Stahr (S):

I en avis blev det for nylig meddelt, at socialdemokratiet med hensyn til uddannelsesstøtten var løbet fra alle sine principper. Det var sat op på forsiden med stor overskrift og store bogstaver. Når man nu kender Information og dets mærkelige og ambivalente forhold til socialdemokratiet, så er det nok for tidligt på året til at kunne sige, at det bliver årets avisand i Information. Socialdemokratiet er ikke løbet fra sit princip om uddannelsesstøtte. Vi mener, at der skal være en rimelig uddannelsesstøtte, så der virkelig er tale om, at de uddannelsessøgende har mulighed for at uddanne sig i fred og ro. Når man skal forbedre uddannelsesstøtten, kan man vælge forskellige former. Man kan lade forældreafhængigheden. Man kan hæve stipendiedelen. Man kan ændre på tilbagebetalingsordningerne. Man kan ændre de statsgaranterede lån til statslån. Der er kort sagt flere forskellige måder at gøre det på, og socialdemokratiet har aldrig ønsket at lægge sig fast på én bestemt måde.

Men uanset hvilken metode man vælger, er man først og fremmest afhængig af det samlede beløb, der kan tildeles uddannelsesstøtten. Det er vist ingen hemmelighed for nogen, at vi sidste år ønskede pengeandelen til Statens Uddannelsesstøtte forhøjet. Det politiske resultat efter forhandlingerne i august blev altså 250 mill. kr., og det er det beløb, som vi nu skal fordele på de forskellige områder af uddannelsesstøtten.

Man kunne vælge at kaste alle de 250 mill. kr. på ét af områderne, eller man kunne prøve at fordele pengene på flere. Ministeren

har valgt den sidste udvej, og jeg synes, hun med det centrale uddannelsesråds hjælp har haft en heldig hånd. Det foreliggende lovforslag forbedrer støttevilkårene ved en forøgelse af stipendieandelen, ved en ændring af trangskriterierne for at opnå stipendier og ved en lempelse af lånevilkårene. Der er ingen grund til for mig at gennemgå alle elementer i lovforslaget, som er omhyggeligt optegnet i forslaget, i bemærkningerne og i ministerens fremsættelsestale, men to ting vil jeg dog lige pege på, nemlig forbedringen af stipendieandelen til ungdomsuddannelserne og den begyndende nedsættelse af forældreafhængigheden, i dette første trin fra 23 år til 22 år.

Med den vægt, man bør lægge på at forbedre ungdomsuddannelserne, er det meget vigtigt, at disse uddannelser har gode økonomiske forhold, og det er kun skade, at vi ikke har kunnet tage fat på det vigtige område, der hedder løn i EFG-elevernes basisår.

Socialdemokratiet vil støtte ministerens forslag.

Halvgaard (FP):

Når man gennemlæser det foreliggende lovforslag, som skulle være et led i en større reform, så undres man over de uretfærdigheder, der stadig er bibeholdt i lovforslaget i forhold til gældende lov om Statens Uddannelsesstøtte. Jeg kan nævne et par eksempler.

Ydelsen af stipendier er afhængig af ansøgers indtægts- og formueforhold. Endvidere er ydelsen af stipendier stadig for ansøgere under 22 år afhængig af forældrenes indtægts- og formueforhold. Jeg anser det for både umoralsk og uretfærdigt, at samfundet på den måde straffer den flittige og sparsomme, hvorimod andre skal belønnes. Man må undre sig over, at nogen her i folketinget vil lægge navn til sådan et forslag.

Før fremskridtspartiet vil være medvirkende til en reform af uddannelsesstøtten, må vi forlange en reform af hele vores uddannelsespolitik, en uddannelsespolitik, som både er forældet og urealistisk i forhold til det moderne samfund, vi lever i, og forkert på baggrund af vores økonomiske situation.

Før uddannelsesstøtten behandles, burde det være folketingets opgave at vurdere 4 ting: For det første må man tage stilling til, hvilke uddannelser samfundet bør finansiere.